

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

/Роман ГРЕШКО/

від «27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА»

вибіркова

Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань: 07 «Управління і адміністрування»
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Факультет: економічний
Мова навчання: українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансова політика» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 26.05.2022 року, протокол № 6, та введеної в дію наказом ректора № 173 від 07.06.2022 р.

Розробники: **Островська Наталія Степанівна**, професор кафедри фінансів і кредиту, доктор економічних наук, професор

Викладач: **Островська Наталія Степанівна**, професор кафедри фінансів і кредиту, доктор економічних наук, професор

Погоджено з гарантом ОП _____ **Наталія БАК**

Затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри _____ **Петро НІКІФОРОВ**

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради _____ **Ірина НИКИФОРАК**

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів теоретичних та практичних знань з основ функціонування та розвитку фінансової політики як складової економічної політики держави, а також щодо значення кожної з її складових у становленні і розвитку економіки країни, ролі фінансових інструментів у формуванні фінансових ресурсів країни.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Фінансова політика» є вивчення суті та значення фінансової політики у сфері економічних відносин; виявлення співвідношення між податковою, бюджетною і грошово-кредитною політикою держави, ознайомлення з їх особливостями; вивчення специфіки діяльності держави при проведенні дій фінансової політики в контексті з соціально-економічною політикою.

Пререквізити. «Фінансова політика» є вибірковою дисципліною циклу дисциплін загальної підготовки та викладається студентам 4 року навчання курсу в 7 семестрі загальним обсягом 90 годин (3 кредити).

Засвоєння основних тем курсу повинно надати майбутнім фахівцям розуміння найважливіших аспектів у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів господарювання, домогосподарств, застосування їх на практиці фінансової роботи, визначення сукупності заходів щодо забезпечення використання фінансів як важелів економічної політики держави.

Дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Фінансова політика», - це «Макроекономіка», «Фінанси», «Гроші і кредит», «Менеджмент».

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (освітня програма: «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
- розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

Програмні результати навчання:

- знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
- знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
- володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

Форма	Рік	Семестр	Кількість	Кількість годин	Вид
-------	-----	---------	-----------	-----------------	-----

навчання	підготовки		кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	підсумкового контролю
денна	IV	VII	3	90	2	15	30	-	-	45	-	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усьомого	у тому числі					усьомого	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування фінансової політики													
Тема 1. Сутність фінансової політики та її складові	10	2	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Фінансовий механізм та його роль в реалізації фінансової політики	10	2	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Організаційно-правове забезпечення реалізації фінансової політики	10	1	4	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Фінансове планування	10	1	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Організація фінансового контролю в державі	10	2	2			6							
Разом за змістовим модулем 1	50	8	16	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Функціонування складових фінансової політики													
Тема 6. Бюджетна політика	10	2	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Податкова політика	10	2	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Грошово-кредитна політика	10	2	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Інвестиційна політика держави	10	1	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	40	7	14	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	15	30	-	-	45	-	-	-	-	-	-	-

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ п/п	Назва теми з основними питаннями
1	Тема 1. Сутність фінансової політики та її складові 1. Суть, роль, мета, завдання та призначення фінансової політики. 2. Держава як суб'єкт вироблення фінансової політики. 3. Фактори впливу на фінансову політику та принципи її побудови.

	<p>4. Складові фінансової політики: податкова, бюджетна, грошово-кредитна, валютна, інвестиційна.</p> <p>5. Типи та види фінансової політики.</p> <p>6. Фінансова політика на різних історичних етапах та її особливості в умовах переходу України до ринкових відносин.</p>
2	<p>Тема 2. Фінансовий механізм та його роль в реалізації фінансової політики</p> <p>1. Поняття та структура фінансового механізму.</p> <p>2. Фінансові методи, фінансові важелі, правове забезпечення, нормативне забезпечення, інформаційне забезпечення.</p> <p>3. Управління фінансовим механізмом.</p>
3	<p>Тема 3. Організаційно-правове забезпечення реалізації фінансової політики</p> <p>Тема 4. Фінансове планування</p> <p>1. Поняття управління фінансами, його принципи та функціональні елементи.</p> <p>2. Склад фінансового законодавства. Органи управління державними фінансами.</p> <p>4. Фінансовий апарат, його ланки та функції. Фінансове право та його використання.</p> <p>5. Зміст, значення, завдання фінансового планування та фінансових планів</p> <p>6. Класифікація фінансових планів. Стадії та принципи фінансового планування.</p> <p>7. Види фінансового планування. Етапи і методи фінансового планування</p>
4	<p>Тема 5. Організація фінансового контролю в державі</p> <p>1. Фінансовий контроль, його суть, завдання, принципи та функції.</p> <p>2. Система фінансового контролю.</p> <p>3. Форми фінансового контролю (попередній, наступний, обов'язковий, ініціативний).</p> <p>оди фінансового контролю: документальні і натуральні.</p> <p>4. Види фінансового контролю.</p> <p>5. Державні органи які здійснюють фінансовий контроль: їх функції та права.</p>
5	<p>Тема 6. Бюджетна політика</p> <p>1. Суть та значення бюджету, бюджетної політики, бюджетної стратегії та бюджетної тактики.</p> <p>2. Методи та інструменти бюджетної політики.</p> <p>3. Функції бюджетної політики: фіскальна, функція економічного регулювання, функція вирівнювання доходів.</p> <p>4. Головні завдання бюджетної політики.</p> <p>5. Бюджетний процес: поняття, роль та значення у проведенні бюджетної політики.</p> <p>6. Бюджетний механізм та його підсистеми: забезпечуючі, оперативні ретроспективні.</p> <p>7. Державний бюджетний менеджмент.</p>
6	<p>Тема 7. Податкова політика</p> <p>1. Суть, значення податків та податкової політики.</p> <p>2. Завдання, принципи та напрями податкової політики.</p> <p>3. Методи та інструменти податкової політики.</p> <p>4. Типи податкової політики.</p> <p>5. Податкова політика як основна складова частина економічної політики держави.</p> <p>6. Джерела формування доходів бюджету.</p> <p>7. Податкова політика зарубіжних країн.</p>
7	<p>Тема 8. Грошово-кредитна політика</p> <p>1. Суть та значення грошово-кредитної політики.</p> <p>2. Суб'єкти грошово-кредитної політики.</p> <p>3. Класифікація інструментів грошово-кредитної політики.</p> <p>4. Взаємозв'язок грошово-кредитної політики з податковою, бюджетною та валютною політиками.</p>
8	<p>Тема 9. Інвестиційна політика держави</p> <p>1. Сутність інвестицій та державної інвестиційної політики.</p> <p>2. Класифікація інвестицій.</p> <p>3. Принципи інвестиційної політики: фіскальні, соціальні, економічні.</p> <p>4. Податкове регулювання державної інвестиційної політики.</p>

Тематика практичних занять з переліком питань

№ п/п	Назва теми (питання/завдання)
1	<p>Тема 1. Сутність фінансової політики та її складові</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому полягає суть фінансової політики та які її основні цілі й завдання 2. Яку роль відіграє держава як суб'єкт вироблення та реалізації фінансової політики 3. Які основні внутрішні та зовнішні фактори впливають на формування фінансової політики 4. Які принципи покладено в основу побудови фінансової політики сучасної держави 5.
2	<p>Тема 1. Сутність фінансової політики та її складові</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому полягає зміст податкової, бюджетної, грошово-кредитної, валютної та інвестиційної політики як складових фінансової політики 2. Як класифікуються типи та види фінансової політики, і в чому полягають їхні ключові відмінності 3. Які основні історичні етапи розвитку фінансової політики можна виокремити та які фактори визначали її особливості <p>У чому полягають характерні риси фінансової політики України в умовах переходу до ринкових відносин</p>
3	<p>Тема 2. Фінансовий механізм та його роль в реалізації фінансової політики</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому полягає поняття фінансового механізму та які його основні структурні елементи 2. Які фінансові методи та важелі застосовуються для реалізації фінансової політики держави 3. Як забезпечується правове, нормативне та інформаційне підґрунтя функціонування фінансового механізму 4.
4	<p>Тема 2. Фінансовий механізм та його роль в реалізації фінансової політики</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які особливості діяльності фінансового механізму у контексті соціально-економічного розвитку держави 2. Яке місце фінансового механізму в системі державного регулювання економіки 3. Які функції та завдання виконує управління фінансовим механізмом
5	<p>Тема 3. Організаційно-правове забезпечення реалізації фінансової політики</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому полягає сутність управління фінансами, його принципи та функціональні елементи 2. Який склад має фінансове законодавство України та які його ключові характеристики 3. Які органи здійснюють управління державними фінансами та як розподіляються їхні повноваження
6	<p>Тема 3. Організаційно-правове забезпечення реалізації фінансової політики</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке фінансовий апарат держави, які його основні ланки та функції 2. Як визначається система управління державними фінансами в Україні 3. Яку роль відіграє фінансове право у забезпеченні реалізації фінансової політики?
7	<p>Тема 4. Фінансове планування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Яке значення має фінансове планування у системі державного управління та регулювання економіки 2. Як класифікуються фінансові плани та які їх основні завдання 3. Які стадії та принципи фінансового планування можна виокремити 4. У чому полягають особливості прогнозного та бюджетного фінансового планування 5. Які етапи та методи застосовуються у процесі фінансового планування

	6. Яке місце займають стратегічні програми соціально-економічного розвитку у системі фінансового планування
8	<p>Тема 5. Організація фінансового контролю в державі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке фінансовий контроль, які його суть, завдання, принципи та функції 2. Які форми фінансового контролю застосовуються у державі 3. У чому полягає відмінність між документальними та натуральними методами фінансового контролю 4. Які види фінансового контролю існують та у чому їх особливості 5. Які органи державної влади здійснюють фінансовий контроль та які їхні функції й повноваження 6. У чому полягає значення аудиту та які його перспективи розвитку в Україні 7. Як оцінюється ефективність використання бюджетних коштів у системі фінансового контролю
9	<p>Тема 6. Бюджетна політика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке бюджетна політика та яке її значення для соціально-економічного розвитку держави 2. Які методи та інструменти використовуються у бюджетній політиці 3. Які функції виконує бюджетна політика (фіскальна, регуляторна, функція вирівнювання доходів) 4. Які чинники (зовнішні та внутрішні) впливають на формування бюджетної політики
10	<p>Тема 6. Бюджетна політика</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. У чому полягає суть бюджетного процесу та його роль у реалізації бюджетної політики 6. Які складові має бюджетний механізм та що означає державний бюджетний менеджмент 7. Які критерії визначають ефективність бюджетної політики на сучасному етапі в Україні
11	<p>Тема 7. Податкова політика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому полягає сутність та значення податків і податкової політики 2. Які завдання та принципи лежать в основі податкової політики держави 3. Які форми, напрями, методи та інструменти реалізації податкової політики можна виокремити
12	<p>Тема 7. Податкова політика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як класифікуються типи податкової політики та які їхні особливості 2. Які джерела формування доходів бюджету виокремлюють 3. Які відмінності податкової політики високорозвинених країн світу та України <p>Які проблеми та перспективи ефективності реалізації податкової політики в Україні</p>
13	<p>Тема 8. Грошово-кредитна політика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому полягає сутність та значення грошово-кредитної політики 2. Які суб'єкти реалізують грошово-кредитну політику та які їхні функції 3. Які інструменти грошово-кредитної політики застосовуються та як вони класифікуються
14	<p>Тема 8. Грошово-кредитна політика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Яку роль у системі грошово-кредитної політики відіграє Національний банк України 2. Які основні цілі реалізації грошово-кредитної політики 3. У чому полягає взаємозв'язок грошово-кредитної політики з податковою, бюджетною та валютною політиками
15	<p>Тема 9. Інвестиційна політика держави</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке інвестиції та державна інвестиційна політика, яке їх значення 2. Які принципи (фіскальні, соціальні, економічні) лежать в основі інвестиційної політики 3. Які методи державного регулювання інвестиційного процесу застосовуються

4. У чому полягає податкове регулювання інвестиційної діяльності
5. Яку роль відіграє інноваційна діяльність у межах інвестиційної політики держави
6. Які типи інвестицій можна виділити та які їхні ключові характеристики
7. Які фактори впливають на ефективність реалізації інвестиційної політики України

Завдання для самостійної роботи студентів

№ п/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год.
1	Тема 1. Сутність фінансової політики та її складові	<ol style="list-style-type: none"> розкрийте економічну суть, суб'єкти та призначення фінансової політики; охарактеризуйте фактори впливу на фінансову політику та принципи її побудови; розгляньте складові сучасної фінансової політики: податкова, бюджетна, грошово-кредитна, валютна, інвестиційна; розкрийте типи та види фінансової політики; охарактеризуйте історичні етапи фінансової політики та її особливості в умовах переходу України до ринкових відносин. 	4
2	Тема 2. Фінансовий механізм та його роль в реалізації фінансової політики	<ol style="list-style-type: none"> розкрийте поняття та структура фінансового механізму; охарактеризуйте фінансові методи, фінансові важелі, правове забезпечення, нормативне забезпечення, інформаційне забезпечення; охарактеризуйте діяльність фінансового механізму по відношенню до соціально-економічного розвитку; з'ясуйте місце фінансового механізму в системі елементів державного регулювання економіки; 	4
3	Тема 3. Організаційно-правове забезпечення реалізації фінансової політики	<ol style="list-style-type: none"> розкрийте поняття управління фінансами, його принципи та функціональні елементи; з'ясуйте склад фінансового законодавства та органи управління державними фінансами, суб'єкти та об'єкти управління фінансами; розгляньте фінансовий апарат, його ланки та функції; охарактеризуйте систему управління Державними фінансами в Україні. 	5
4	Тема 4. Фінансове планування	<ol style="list-style-type: none"> з'ясуйте значення фінансового планування та фінансових планів; охарактеризуйте прогнозне та бюджетне фінансове планування, стратегічні програми соціального та економічного розвитку; з'ясуйте класифікацію фінансових планів, стадії та принципи фінансового планування; розгляньте види фінансового планування. Етапи і методи фінансового планування 	7
5	Тема 5. Організація фінансового контролю в державі	<ol style="list-style-type: none"> розкрийте економічне поняття фінансовий контроль, його суть, завдання; охарактеризуйте форми фінансового контролю (попередній, наступний, обов'язковий, ініціативний); з'ясуйте методи фінансового контролю: 	6

		<p>документальні і натуральні та види фінансового контролю;</p> <ol style="list-style-type: none"> охарактеризуйте державні органи які здійснюють фінансовий контроль: їх функції та права; охарактеризуйте контроль ефективності використання бюджетних коштів; розкрийте поняття про аудит, його принципи, порядок проведення та перспективи розвитку в Україні. 	
6	Тема 6. Бюджетна політика	<ol style="list-style-type: none"> розкрийте суть та значення бюджетної стратегії та бюджетної тактики, методи та інструменти бюджетної політики; з'ясуйте зовнішні та внутрішні чинники бюджетної політики; охарактеризуйте функції економічного регулювання, функцію вирівнювання доходів; визначте головні завдання бюджетної політики; охарактеризуйте бюджетний процес та значення у проведенні бюджетної політики; розгляньте бюджетний механізм та його підсистеми: забезпечуючі, оперативні, ретроспективні та державний бюджетний менеджмент; визначте критерії стратегічної ефективності бюджетної політики та завдання бюджетної політики на сучасному етапі. 	4
7	Тема 7. Податкова політика	<ol style="list-style-type: none"> розгляньте значення податків та податкової політики її завдання та принципи; визначте форми, напрями, методи та інструменти податкової політики; з'ясуйте типи податкової політики; охарактеризуйте джерела формування доходів бюджету; розкрийте податкову політику високорозвинених країн світу; охарактеризуйте ефективність реалізації податкової політики України. 	4
8	Тема 8. Грошово-кредитна політика	<ol style="list-style-type: none"> розкрийте суб'єкти грошово-кредитної політики; розгляньте Національний банк України як головний суб'єкт грошово-кредитної політики; охарактеризуйте цілі грошово-кредитної політики; розкрийте класифікацію інструментів грошово-кредитної політики; з'ясуйте взаємозв'язок грошово-кредитної політики з податковою, бюджетною та валютною політиками. 	4
9	Тема 9. Інвестиційна політика держави	<ol style="list-style-type: none"> розкрийте сутність інвестицій та державної інвестиційної політики; охарактеризуйте регулювання інвестиційного 	7

		процесу; 3. охарактеризуйте принципи інвестиційної політики: фінансові, соціальні, економічні; 4. розгляньте податкове регулювання державної інвестиційної політики; 5. охарактеризуйте інноваційну діяльність як складова інвестиційної політики.	
--	--	---	--

*Самостійна робота студентів з дисципліни «Фінансова політика» направлена на узагальнення, засвоєння і закріплення знань та включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій, підготовку та презентацію індивідуальних завдань до відповідних тем дисципліни. Оцінювання самостійної роботи здійснюється в межах балів, виділених на тему.

Методи навчання

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні ситуації);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- перевірка практичних завдань;
- презентація і захист результатів виконаних завдань і досліджень;
- аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті;

Форми контролю: залік.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки; вміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових, практичних завдань: повнота розкриття питання, розв'язування практичної ситуації, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)									Кількість балів (залік)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	40	100

6	7	7	6	7	6	7	7	7		
---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90 – 100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Суть, роль, мета, завдання та призначення фінансової політики.
2. Держава як суб'єкт вироблення фінансової політики.
3. Фактори впливу на фінансову політику та принципи її побудови.
4. Складові фінансової політики: податкова, бюджетна, грошово-кредитна, валютна, інвестиційна.
5. Типи та види фінансової політики.
6. Фінансова політика на різних історичних етапах та її особливості в умовах переходу України до ринкових відносин.
7. Поняття та структура фінансового механізму.
8. Фінансові методи, фінансові важелі, правове забезпечення, нормативне забезпечення, інформаційне забезпечення.
9. Управління фінансовим механізмом.
10. Поняття управління фінансами, його принципи та функціональні елементи.
11. Склад фінансового законодавства.
12. Органи управління державними фінансами.
13. Фінансовий апарат, його ланки та функції.
14. Фінансове право та його використання.
15. Зміст, значення, завдання фінансового планування та фінансових планів
16. Класифікація фінансових планів.
17. Стадії та принципи фінансового планування.
18. Види фінансового планування. Етапи і методи фінансового планування.
19. Фінансовий контроль, його суть, завдання, принципи та функції.
20. Система фінансового контролю.
21. Форми фінансового контролю (попередній, наступний, обов'язковий, ініціативний).
22. Методи фінансового контролю: документальні і натуральні.
23. Види фінансового контролю.
24. Державні органи які здійснюють фінансовий контроль: їх функції та права.
25. Суть та значення бюджету, бюджетної політики, бюджетної стратегії та бюджетної тактики.
26. Методи та інструменти бюджетної політики.
27. Функції бюджетної політики: фіскальна, функція економічного регулювання, функція вирівнювання доходів.

28. Головні завдання бюджетної політики.
29. Бюджетний процес: поняття, роль та значення у проведенні бюджетної політики.
30. Бюджетний механізм та його підсистеми: забезпечуючи, оперативні ретроспективні.
31. Державний бюджетний менеджмент.
32. Суть, значення податків та податкової політики.
33. Завдання, принципи та напрями податкової політики.
34. Методи та інструменти податкової політики.
35. Типи податкової політики.
36. Податкова політика як основна складова частина економічної політики держави.
37. Джерела формування доходів бюджету.
38. Податкова політика зарубіжних країн.
39. Суть та значення грошово-кредитної політики.
40. Суб'єкти грошово-кредитної політики.
41. Класифікація інструментів грошово-кредитної політики.
42. Взаємозв'язок грошово-кредитної політики з податковою, бюджетною та валютною політиками.
43. Сутність інвестицій та державної інвестиційної політики.
44. Класифікація інвестицій.
45. Принципи інвестиційної політики: фіскальні, соціальні, економічні.
46. Податкове регулювання державної інвестиційної політики.
47. Інноваційна діяльність як складова інвестиційної політики.
48. Що таке бюджетна політика та яке її значення для соціально-економічного розвитку держави.
49. Які методи та інструменти використовуються у бюджетній політиці.
50. Які функції виконує бюджетна політика (фіскальна, регуляторна, функція вирівнювання доходів).
51. Які чинники (зовнішні та внутрішні) впливають на формування бюджетної політики.
52. У чому полягає суть бюджетного процесу та його роль у реалізації бюджетної політики.
53. Які складові має бюджетний механізм та що означає державний бюджетний менеджмент.
54. Які критерії визначають ефективність бюджетної політики на сучасному етапі в Україні.
55. Що таке інвестиції та державна інвестиційна політика, яке їх значення.
56. Які принципи (фіскальні, соціальні, економічні) лежать в основі інвестиційної політики.
57. Які методи державного регулювання інвестиційного процесу застосовуються.
58. У чому полягає податкове регулювання інвестиційної діяльності.
59. Яку роль відіграє інноваційна діяльність у межах інвестиційної політики держави.
60. Які типи інвестицій можна виділити та які їхні ключові характеристики.
61. Які фактори впливають на ефективність реалізації інвестиційної політики України.

Зарахування результатів неформальної освіти

У ЗВО діє Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>).

Здобувач освіти має право на перезарахування результатів неформального навчання в межах дисципліни «Фінансова політика». Студент може пройти відповідні онлайн-курси на освітніх платформах та/або використати інші варіанти неформальної освіти. Тематика таких методів навчання має відповідати програмі дисципліни та попередньо погоджується з викладачем дисципліни.

Отримані результати навчання подаються на розгляд фахової комісії, яка здійснює їх оцінювання та ухвалює рішення про офіційне визнання.

Рекомендована література

Основна

1. Конституція України: №254к/96ВР Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
2. Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій: Закон України від 24 червня 1992 р. №33. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-12>.
3. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. №959-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
4. Про ратифікацію Угоди про заснування Чорноморського банку торгівлі і розвитку: Закон України від 17 червня 1997р. №348/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/348/97-%D0%B2%D1%80>.
5. Про членство України в Європейському Банку реконструкції та розвитку: Указ Президента України від 14 липня 1992 р. №379/92 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/379/92>.
6. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: підручник для студ. вузів. К.: Знання, 2008. 583 с.
7. Васютинська Л.А. Міжнародні фінанси: навч. посіб. Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. 310 с.
8. Макогон Ю. В. Міжнародні фінанси: навч. посіб. Донецьк : ДонНУ, 2013. 411 с.
9. Міжнародні фінанси: навч. посіб. Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2013. 363 с.
10. Світова фінансова система: навч. посіб. / уклад.: О.М. Грубляк, Е.О. Юрій. Чернівці. Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича. 2023. 217 с. <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7674>

Додаткова

11. Hrubliak, O., Popelo, O., Shaposhnykov, K., Ostrovska, N., Krylov, D. Digital currency of the central banks: trends of the euro area and prospects of the use within the implementation of the european green deal. *Journal of Theoretical and Applied Information Technology*. 2024, 102(7), C.2954–2967 https://www.researchgate.net/publication/379829496_DIGITAL_CURRENCY_OF_THE_CENTRAL_BANKS_TRENDS_OF_THE_EURO_AREA_AND_PROSPECTS_OF_THE_USE_WITHIN_THE_IMPLEMENTATION_OF_THE_EUROPEAN_GREEN_DEAL
12. Hrubliak O., Popelo O., Shaposhnykov K., Zhavoronok A., Ostrovska N., Krylov D. Digital Currency of the Central Banks: Trends of the Euro Area and Prospects of the Use Within the Implementation of the European Green Deal. *Journal of Theoretical and Applied Information Technology*. 2024. Vol. 102. No. 7. P. 2954-2967. URL: <https://www.jatit.org/volumes/Vol102No7/17Vol102No7.pdf>
13. Starchenko G., Ostrovska N., Garbzhii K., Kotelevets D., Nykoniuk K., & Amirkhanian H. Tools of the state business support in the context of sustainable development. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2024. 46(1). P. 15–22. <https://doi.org/10.15544/mts.2024.02>
14. Natalia Ostrovska., Denys Krylov. Digitalization as an Imperative of the Development of Business Processes in the Conditions of the Intensified Global Competitiveness. *REVISTA DE LA UNIVERSIDAD DEL ZULIA*. 3ª época. Año 14, N° 41, 2023. Digitalization as an Imperative of the Development...766-783 DOI: <https://doi.org/10.46925//rdluz.41.43>
15. Островська Н., Косач І. Особливості співпраці України з Міжнародним Валютним Фондом. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2022. № 11-12 (300-301). С. 64-74. DOI: [10.32680/2409-9260-2022-11-12-300-301-64-74](https://doi.org/10.32680/2409-9260-2022-11-12-300-301-64-74) <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2022/300-301/pdf/64-74+.pdf>
16. Алексеева Н., Табакова Т. Фінансова політика України в умовах інтеграційних процесів: домінанти, ризики та виклики сучасності. *Вчені записки. Функціональна економіка*. №17. 2021. С. 83-90. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/197264492.pdf>.

17. Петленко Ю. В. Битюк А. С. Фінансова політика держави: теоретичний та методологічний аспекти. *Вісник Одеського національного університету*. Серія: Економіка. 2021. Т. 22, Вип. 3. С. 145-151. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2017_22_3_31.
18. Чугунов І., Качула С. Державна фінансова політика забезпечення соціального розвитку суспільства. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2020. № 2. С. 87-98. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknteu_2020_2_10.
19. Єрешко Ю. О., Товмасян В. Р. Теорія фінансової політики підприємства. *Інвестиції: практика та досвід. Економічні науки*. 2020. № 15- 16. С. 63-68. http://www.investplan.com.ua/pdf/15-16_2020/13.pdf.
20. Коровій В. В. Державна фінансова політика як інструмент економічного зростання. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 50–54. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.12.50
21. Вдовенко Л.О. Методичні підходи оцінки ефективності кредитних відносин. *Економіка та суспільство*. Вип.17. 2023.
22. Вдовенко Л.О. Депозитна політика банку як основа забезпечення стійкості й надійності ресурсної бази. *Інфраструктура ринку*. 2024. №27. С. 278-283.
23. Вдовенко Л.О. Кредитна політика системно важливих банків в Україні. *Економіка.Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. №11(39). С.73-83.
24. Вдовенко Л.О., Вдовенко І.С. Фінансові механізми впливу на розвиток підприємств аграрного сектора економіки. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. № 1(59). С. 77-94.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
2. Департамент статистики Організації Об'єднаних Націй. URL: <http://unstats.un.org/>.
3. Міждержавний статистичний комітет Співдружності Незалежних Держав. URL: <http://www.cisstat.com/>.
4. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD). URL: <http://www.oecd.org/>.
5. Електронна бібліотека. URL: www.lib.com.ua.
6. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua.
7. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>.
8. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org>.
9. Офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму. URL: <https://www.weforum.org>.
10. Global Financial Development Database. URL: <https://databank.worldbank.org/source/>.
11. Цифровий портал даних IMF. URL: https://www.imf.org/en/Data?utm_source.
12. Bank for International Settlements. URL: https://data.bis.org/?utm_source.
13. World Bank Open Data. URL: <https://data.worldbank.org/>.
14. Yahoo Finance – світові фондові індекси. URL: <https://finance.yahoo.com/markets/world-indices>.
15. Investing.com – Major World Indices. URL: <https://www.investing.com/indices/major-indices>.
16. Reuters – Global Market Data. URL: <https://www.reuters.com/markets/global-market-data>.
17. SIFMA Capital Markets Fact Book. URL: <https://www.sifma.org/resources>.
18. World Federation of Exchanges. URL: <https://www.world-exchanges.org/>.
19. LSEG. URL: <https://www.lseg.com/content/dam/data-analytics>.
20. Financial Times. URL: <https://www.ft.com/>.
21. Cbonds.com. URL: <https://cbonds.com/>.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики академічної доброчесності студентами при вивченні навчальної дисципліни «Фінансова політика» регламентується такими нормативними документами:

1. Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravyla-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>

2. Положення про виявлення та запобігання академічному плагиату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

3. Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

Згідно з ними здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, у тому числі засобами штучного інтелекту, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.